

K proračunu ljubljanske mestne občine

Iz poročila načelnika finančnega odseka g. Ivana Tavčarja na seji občinske uprave 12. t. m.

Ker mora biti javnost točno po- učena o gospodarstvu mestne občine, pribločimo poročilo načelnika finančnega odseka g. Ivana Tavčarja o proračunu za tekoče leto v celoti. Danes pribločujemo začetek.

Letošnji občinski proračun se je sestavljal iz izrednih okoliščin. Splošna gospodarska kriza se je zadnjih mesecih silno poostreljala. Kriza posega tako v privatno kakor v javno gospodarstvo. Pri sestavi proračuna smo zato z vso resnostjo računali z dejanskim gospodarskim položajem in smo s previdnostjo in predvarnostjo izločili iz proračuna vse, kar bi preobremenjevalo ljubljanske občane. Navljud največji števni pa vendar je nismo prezeli neodložljive potrebe svojega mesta, ki mora živeti in napredovati in naj so tudi nastopile težave v gospodarskem življenju.

Proračun mestnega zaklada izkazuje potrebštine 47.644.728 Din in pokrije 47.141.201 Din. Primanjkljaj 503.527 Din bo pokrit s proračunskimi prihrankami, eventuelnim večjim donosom davščin, ali v ekrajnem slučaju s proračunsko rezervo, ki znaša tudi 500.000 dinarjev.

V primeri z lanskim proračunom je letoski proračun nižji za 3 milijone dinarja. Ta veliki prihranek je bil tem težje dosegiven, ker je gotovo nad 80% proračuna vezanega, bodisi z veljavnimi in nepravljivimi obveznostmi občine, ali pa s postavkami, ki se nanašajo na socialno skrbstvo, ki potrebuje prav v času gospodarske krize čim večjih denarnih sredstev.

Ugotoviti moramo, da izkazuje proračun mestnega zaklada iz proračunske tehničnih razlogov 47.6 milijonov potrebštine. Ta potrebščina je pa v efektivnem denarju za 2.8 milijona nižja, ker so v proračunskem poglavju posojil v poštovanju povračila anuitet, ki so z istim zneskom izkazana tudi v proračunskem poglavju mestnih poslopij pri posameznih hišah. Ako povedano vpoštovamo, znaša v končnem efektu proračun mestnega zaklada le 44.8 milijonov dinarjev.

Zaradi prehajalnega značaja proračunskoga poglavja mestne delavske zavarovalnice, smo to poglavje izločili iz proračuna mestnega zaklada in ga s tem razbremenišči za €32.000 Din.

Prezreti ni končno dejstva, da proračun mestnega zaklada zelo obremenjuje izdatki za prenešen delokrog občine.

Družava uprava zelo rada prevrali na občne marsikateri izdatek, ki bi ga moralata po-

vsej pravici sama nositi. Na sejah zvezne jugoslovenskih mest smo slišali neverjetne stvari, kako se občinam po vsej državi predpisujejo milijonske svote, ne da bi kdo vprašal, kjer dobiti kritje. Kar v navadu je prišlo, da je že skoraj v vsakem zakonu pri finančnih obveznostih navedena občina.

Prenesen delokrog stane mestno občino v letosnjem letu 1.492.782 Din. Izdatek je za 400.000 Din manjši, ker odpade znesek, ki smo ga morali plačati na zaostanku prispevka za državno policijo. Še 1.929 smo prispevali za državno policijo le 211.888 Din. Prispevek je pa takoj drugo leto narastel na 87.597 Din, letos je pa že dosegel 1 milijon dinarja.

Vzdrževanje sreskega načelstva za ljubljansko okoliš je tudi porastlo do 50.000 na 75.000 Din. Prišlo je celo že tako daleč, da je sresko načelstvo ogledovalo v svrhu nakupa hišo, kjer naj bi dobilo nove uradne prostore. Iz kupljenja ni bilo nič, ker se je občina energično uprla. Krivico je, da mora mestna občina v Ljubljani vzdrževati svoje sresko načelstvo in okoliško. Saj občina že lastno sresko načelstvo stane letno najmanj pol milijona dinarjev.

Bolniško oskrbni stroški so tudi taki izdatki, ki so bili kar lepo z zakonom obešeni občinam; 300.000 dinarjev je treba trošiti letno.

Vsi tako na občino prevaljeni izdatki znašajo okrog 2.300.000 dinarjev. In če tem izdatkom pristojemo še 1.400.000 dinarjev, ki jih trašimo prav za državno upravo z vzdrževanjem gimnazije, dobimo sveto 3.700.000 dinarjev, ki obremenjuje občinski proračun.

Veliko več kot polovico težko plačanih občinskih doklad na državne davke je porabljenih na svrhe, ki bi morale biti v proračunu drugih javnih uprav.

Proračun izrednih gradbenih del izkazuje 16.209.668 Din. Nepokrita potrebščina 12.590.665 Din ima svoje kritje v anuitetah, ki so vnesene v redni proračun.

Proračun 6% obligacijskega posojila izkazuje potrebščine 3.854.059 Din, proračun 6% gradbenega in investicijskega posojila 1.836.186 Din, proračun meščanske imovine 504.399 Din, proračun mestne delavske zavarovalnice 632.000 Din in končno proračun kuluka 1.326.622 Din.

Vsa mestna podjetja izkazujejo potrebštine 34.948.214 Din.

Ze navedene številke same govore kako občino in s tem tudi odgovorno je občinsko gospodarstvo!

pa itak ni solnca — seveda reflektiram samo na fine gospode. Vhod je tu skozi, tam na desni so pa vrata. 650 Din.

— Skoda, da ni še prazna. Tako bi jo nujel.

— Kje pa ste v službi?

— Brive sem, vendar pa znate vi bolje briti norce iz ljudi kot jaz! sem zagordnjal in zbežal po stopnicah.

Pri Sv. Jakobu sem stopil v tako temno vežo, da nisem vedel več ne naprej, ne nazaj. Nekdo se je zaletel vame, pa ga nisem niti videl. Smrdelo je po plesnobi. V tisti veži rastejo menda tudi mavrohi. Ker imam izborni tip, sem se končno dotopal do nekakšnega rova, ki se mu pravi stopnišče. Po vijugastih stopnicah, kakršno znajo naslikati le moderni slikarji, sem zasečel plezati v podstrešje. Soba je bila namrščen v III. nadstropju. Nekdo je prihajjal navzdol. Moral sem se vrniti. Stopnice so nameščene tako ozke, da se ne moreta dva srečati na njih. Čeprav sem suh kot prekija. Končno sem pa vendar prikobacal na vrh.

Gospodar mi je pokazal elegantno sobo. Kar se parketa tiče, recimo, da je bil parquet. Prostor je bil komaj dva koraka širok, dolg pa tako, da ni bilo videti konca, od koder je prihajalo nekaj žalostne svetlobe. V enem kotu se je šopirala gaščerček, v drugem je stala postelja kot konj pred konjedercem, v tretjem je krasil sobo skrbasti umivalnik. Nekie v bližini je pel cvrček, drugi nevidni sostanovalci so pa k sreči močljaci.

— Krasen razgled imate, le poglejte skozí okno! Soba je krasna, lepše si ne morete misliti. Zato pa stanujejo tudi pri meni vedno solidni gospodje in tudi vi poste. Soba je sredi mesta. Kje ste v službi? Ali študirate?

— Na abesijskem poslanosti sem.

— Že vem. Stane torej 500 Din, za vas je seveda cenejša; saj mi ni toliko za denar kot za finega gospoda.

V Trnovem sem naletel na tako veliko sobo, da sem se moral prej trikrat obrniti okoli sebe, preden sem zagledal v oddaljenem kotonu posteljo, izdelano v slogu — recimo Ludvika XIII. Okna so bila kar široka. Peč je bila tako velika, da bi lahko spekel v njej celega konja. Glas je tako odmeval, da je kar grmelo. Pohištva je bilo samo toliko, da ni bila soba povsem prazna. Omara je bila tako majhna, da bi jo napolnil še sam klobuk.

— Saj pravim, soba je res lepa! sem se navduševal. Nisem vedel, kaj reči. — Tu je bila včasih najbrž jahalnica, — sem pomislil.

— Soba je vsakemu všeč, 500 Din. Perila nimate? Torej 550. Za električno ne računam mnogo. Kakšnih 50 Din bosta dali na mesec. Za postrežbo bo pa nekaj kovačev. Peremo vam tudi lahko. Cena po dogovoru. Zatrž! Kakšnih 120 Din na mesec. Kava s kruhom seveda.

In sam nisem vedel, kako bi se poslovil. Navduševal sem se čedalje boli.

— Popoldne prideš, gospa. Soba mi je tako všeč, da se bom kar takoj sprij v gospodarjem, sicer imam šele prvega meseca. Torej popoldne se bova domenika.

Ogledal sem si še kamiro »v bližini« pošte. Bila je tako tesna, da sem se s težavo obrnil v njej ter jo odkuril na prosti loveč sapo. Pri Sv. Petri sem vtaknil nos v nekakšno skladilje svetnikov, oltarjev in starih skrinj. Določalo je še po zraku izza Napoleonovega časa.

— Kdor pri nas stane, se mora ravnat po običajih naše hiše. Vstajemo ob 5. ob 6. je maša, ob 8. večer gremo spati. Ponocnjakov ne trpm. Tista skrinja bi bila za vas, druge pa rabimo sami. Umivamo se znam pri »širni«.

Seveda sem naletel na nekaj res lepih sob. Ker sem k steci še mlad, me ni zadevala kap, ko so mi povedali ceno. Takšne sobe so najcenejše po 600 Din. Ko sem odhajal, se gledal skozi okna za menoj, če me čaka pred hišo avtopod. Podnajemniki so nameščeni v očeh stanodajalcev velikanski gospodje in njih ugled nič ne trpi, čeprav se ne oglasi noben drugič, objublja pa vsak, da bo še prišel. Tudi ne trpi zaradi tega, če zadnji mesec pobere vsak šila in kopita ter ga vzame noč — pusti pa žalostne spomine, odide z dolgom.

Živeti pač moramo kakor moremo — kolikor mogoče na tue stroške.

Podnajemnik.

Oficijski družabni večer

Ljubljana, 14. januarja.
Snoči je bil pravoslavni Silvestrov večer in naši oficirji ter njih prijatelji so se v temi dvoranji Kazinu poslovili od starca leta na izvrstno obiskanem in reč animiranem družabnem večeru, ki so se ga razenkor vseh oficirjev garnizije in njih družin z divizijskim generalom Bogoliubom Illicem s soprgo, komandantom mesta generalom Dragomirom Popovićem s soprgo in predsednikom Oficijskega doma generalom g. Gjorgjom Popovićem na čelu udeležili tudi župan g. dr. Drisko Puš s soprgo, češkoslovaški podkonzul g. Cihelka, podpredsednik Jugoslovanskog - češkoslovaške Lige g. dr. Egon Star s soprgo, predsednik Društva denarnih zavodov g. dr. Slkar, znani arhitekt ing. Costaperaria s soprgo ter prav mnogo drugih odličnih civilnih oseb iz najrazličnejših slojev mestanetva.

Ker so sobe navadno vse elegantne, vsaj po opisu, in ker jih oddajajo predvsem »solidnim gospodom«, zato so tudi podnajemniki navadno vražje elegantni, »noble«, ter se pozanimajo najprej za sobe sredi mesta.

Zvonec je zapel v stanovanju nekje v bližini Marijnega trga. Vsa hiša je smrdela po dalmatincu, da mi je kar sapo zapiral.

Na hiši je gostilna. Odprla mi je gospa, zavita v nekakšne orientalske pajčolane.

— Ne morem vam pokazati sobe zdaj, ker sta še dva v nji. Še spita. Soba je seveda krasna, velika, poleti solnčna — zdaj

Opolnoci je veselje doseglo svoj vrhunc občinstvenega čestitjanja srečnega novega leta kar po obeh koledarjih.

Ceprav je bilo na tako prijetni zabavi precej meščanstva, vendar smo pa pogrešali še prav mnogo naših znanih družin in ne moremo razumeti, kakšne predeodke imajo še nekateri, da tako redko oniekajojo oficijske prireditve, eaj Oficijski dom je teko gostoljuben, da je lahko večini naših družev v vzgledu.

Pride! Najnovejša opereta skladatelja sladkih melodij

Emerika Kálmána

FILM, KI BO OCARAL VSO LJUBLJANO!

Ronny

je ime veseli lepi deklici, ki ima služenco v ateljeju za gledališke kostume. Prince iz Peruze je pa tudi mlad in umetniško navdahnjen ter skomponira svojo prvo opereto. Intendant dvornega gledališča išče glavnega pevke, pa je od nikoder ni. Tedaj Ronny pripelje za opereto naročene kostume in zamenja jo za pevko, ki se prine v njo tudi na malih zalogah. Potem po Ronny in prime poskušata opereto in okušala mlado ljubezen. Ministrovi bi radi napravili iz nje drugo Pompadour, a poštena deklica počaka ministrum, državci in njenu veselemu vendarju fige ter uide. V ljubezni planete prine teče za perzantskim ekspresem in ga seveda kaj hitro ujame. Prav sladko se objamela in storje je konec.

Ronny, že iz »Moja žena je hohštapeter« in drugih filmov priljubljenih v občudovanju Káthi pl. Nagy je v tej svoji vlogi še bolj lepa, še vse bolj vesela in še vse bolj nagajiva, prine Willi Fritsch pa njen enakvrednen partner, ki neusmiljeni drobi srca gledalci.

Prijatelji lepih ženskih nožic se bodo v tem filmu nagledali do siteda, saj je vsa opereta prav za prav le najveseljši balz, za smeh pa skrbe ministri, intendant, sluga iz ateljeja za gledališko opremo ter postajalcem glavnega kolodvorja mesta Paruze, ki je obenem železniški čuvaj, nosač in splon za vse službe, ki železnična z njim razpolaga, razen tegi pa tudi komičen ljubimec lahke hotelske sobarice. Kdor išče veselle zabave, nedolžne satire in lepih ženskih oblik, tega filma gotovo ne bo zamudil, saj je v njem dosti vsega, zlasti pa veselih in sentimentalnih pesmic, ki jih bodo kmalu žvgolele tudi naše lepotice.

Koncert Pavle in Majde Lovšetove

Umetniški sloves naše odlične pevke g. Pavle Lovšetove ter v najlepšem pevskem razvoju se nahajajoče njene hčerke Majde je napolnil v pomedeljek zvečer dvorano Filharmonije v tako nenavadno velikem Stevilu, kakor tega že davno ne pomni. Kajpada je bilo treba naše dokaj okorno in komodno občinstvo zainteresirati za koncert tudi s spremno, široko reklamo in skozi novim programom. Ta slednji je vseboval 16, pri nas še ne petih solopespri in duetov splošno znanih komponistov raznih narodnosti. Mislim, da je vodilo prirediteljici pri sestavi programa načelo, podatki stvari, ki jih še nismo slišali v Ljubljani brez ozira na njih notranjo umetnosti, ker je bilo med podnatom tu in tam nekaj, kar bi brez škode lahko odpadol ali pa bi se zamoglo zamenjati z drugim. Ga Pavla je pela sama po eno pesem Rimskega-Korsakova, Čajkovskega, Moskovskega, R. Straussa, Glinkje, Debussyja, Gounoda, Akimenka, Axmana in Novotnega, gdčna Majda Guertryja arajo Leonoro iz opere »Ljubosumnji ljubljenci«, Blechovo »Pesem za mamo« ter Gounodov koloraturni valček iz opere »Mireille«, obe pevki skupaj pa dvospes iz Nebrove opere »Euryanthe«. Schumannov dvospes »V noči«, preprični dvospes iz Auferjeve opere »Zidar in klučare ter kot nameček mojo »Božično«. Odveč bi bilo ocenjevati in hvaliti odlične kvalitete siroko priznanega in visoko cenjenega petja ge. Pavle Lovšetove. Edina koncertna pevka prvega reda je, ki jo trenutno premoemo. Pokazati pa je zamogla pri težkih vokalnih svojih močnih pevskih pedagoških sposobnosti, ker dorasci izpod njenih kril nadobudna mlada hči Majda v odlični koloraturki. Njen glasek je za sedaj se malo šibek, vendar je tehnično že takoj izpoljen, da je v stanti zlahko obvladovati težke koloraturne naloge. Sorodna sličnost oba glasov, matere in hčere, pevki usposabija zlasti za pedesanje dvospesov brezosebnega značaja (Schumannova), dočim v dialogih morda ta glasovna enakost moči moti, ker v njih pa pojeti dve različni osebi z različnima značajema, torej tudi različnima glasovoma. Meni osebno je

Dnevne vesti

Iz državne službe. Za suplenta na srednji tehnični šoli v Ljubljani je postavljen g. Vinko Kosar.

Inozemskim lastnikom stanovanjskih hiš v Avstriji. V inozemstvu bivajoči posestniki stanovanjskih hiš v Avstriji so prišli po najnovnejši devizni odredbi avstrijske Narodne banke v mučenem položaju, da ne morejo razpolagati z najemnino, ki jo dobivajo od svojih hiš. Zveza v inozemstvu bivajočih lastnikov nepremičnin v Avstriji, Wien 4, Jochannesgasse 15 poziva tem polom vse po omenjeni devizni odredbi prizadet, naj se v svrhu legalnega razpolaganja z najemnino takoj obrne na njo. Vse informacije daje zveza brezplačno.

Občinstvu v vednost. Po členu 6. zakona o kovanju srebrnega denarja po 10 in 20 Din z dne 28. novembra 1931. od 1. decembra 1931 dalje ni nikdo dolžan sprejemati za placilo kovanega drobiža po 10 in 5 par, ker ta drobiž od tega dne dolžni več zakonsko plačilno sredstvo. Vsakdo pa lahko izmenju kovan drobiž po 10 in 5 par, kakor tudi drobiž po 0.10 in 0.20 kron pri finančni blagajni v Ljubljani in pri davčnih upravah za novece po 25 par in sicer do konca novembra 1932. Zato se obvešča občinstvo, da trafiške od sedaj naprej ne bodo več sprejemale gori imenovanega drobiža. — Odbor Udrž. tob. traf.

Avtogenški tečaj v Kranju. Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za TOI ponovno opozarja kovinarske obrtnike in pomočnike, kranjskega, skofjeloškega in t.š. skočkega okoliša, da se bo vršil tečaj za avtogenško varenje v Kranju od 18. do 30.tega meseča, in sicer v prostorih Kranjske tečajne šole. Pričetek bo točno ob 9. uri dopoldne. Opazujmo obenem, vse interensem, ki bi želieli kako popravilo polomljenih kovinarskih predmetov strojnih delov in podobno, da se ti predmeti v tečaju brezplačno zvarijo. Treba je povrniti le efektivne stroške, za varilni material. Predmeti se morajo na odgovornost interesa dostaviti, na dan zaključka tečaja pa zopet prevzeti.

Tečaj za mizarsko luženje v Radečah. Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za TOI priredil na soboto ob nedeljo 23. in 24. t. m. tečaj za mizarsko luženje v Radečah. Ta tečaj je namenjen mizarskim mojstrrom in pomočnikom, radečkega, laškega, trboveljskega in sevnjškega okoliša. Opozuramo interensem, ki bi se nemudoma prijavijo neposredno Kolektivni zadruži obrtnikov za sodni okraj Radeči v Radečah. Pristojbina za mojstra 50 Din, za pomočnika 25 Din, stroške predavatelja, lužil. itd. nosi zavod.

Vsi udeleženci mora prinesi s seboj z vodo brušene deščice, masivne ali furnirane v dimenzijah 10 × 20 cm in v debelini 6 do 8 mm, in sicer tri komade češnjevega, tri hrusevoga, šest bukovega, pet jeljevega, 8 orehevega, 10 favorjevega, 10 sušenkovega in 17 hrastovega lesa. Začetek tečaja ob 8. uri zjutraj v delavnici, ki bo še nakanodno objavljena v jo bo preskrbeli radeška obrtna zadružna. Termin za prijave je do 20. t. m. Podrobna pojasnila daje Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za TOI v Ljubljani. S tečajem bo združen tudi tečaj za politiranje, to pa le po eventualnem dogovoru z udeležencem.

Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1. do inci. 10. januarja 1932 naslednjo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): Otvoren konkursi: v dravski banovini — (4), v savski 6 (—), v vrbaski — (—), v primorski 1 (—), v dravski 2 (—), v zetski — (—), v dunavski 4 (1), v moravski 2 (—), v vardskem 5 (1), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (1). — Otvorene prisilne poravnave izven konkursa: v dravski banovini 5 (2), v savski 14 (1), v vrbaski 1 (—), v primorski 2 (—), v dravski 2 (1), v zetski 3 (—), v dunavski 4 (1), v moravski — (—), v vardskem 1 (—), Beograd, Zemun, Pančevo 3 (—). — Odpravljeni konkursi: v dravski banovini 2 (—), v savski 2 (4), v vrbaski — (—), v primorski — (—), v dravski 1 (1), v zetski — (3), v dunavski 3 (2), v moravski 2 (1), v vardskem — (—), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (1). — Odpravljeni konkursi: v dravski banovini 5 (2), v savski 1 (—), v vrbaski — (—), v primorski — (—), v dravski 1 (1), v zetski — (3), v dunavski 2 (1), v moravski — (—), v vardskem — (—), Beograd, Zemun, Pančevo — (—).

Prepopoved zahajanja v krčme. Okrajno sodišče v St. Lenartu je prepovedalo raznalaču kruha Jožeta Smigocu in usnjarskemu pomočniku Leopoldu Omerzi zahajanje v krčme za dobo dveh let. — Okrajno sodišče v Dolenji Lendavi je pa prepovedalo zahajanje v krčme tudi za dobo 2 let Zelku Štefanu iz Velike Polane.

Gospodinski koledar 1932 bo s svojim praktično urejenim troškovnikom izvrstni prispomoček vsaki gospodinji. Načrta se prvič upravi »Gospodinskem koledarju« Ljubljana, Šalemburgova ulica 7-II. Cena 20 Din, s poštnino 21.75 Din. Dobiva se tudi v vseh knjižarnah.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da ni pričakovati nobenih izprenemb. Torej še ne bo konč tega zopernega južnega vremena in neznošne vlagi, ki je pravo leglo in fluense, nahoda in drugih takih bolezni, zaduge dini zelo razširjenih po mestu. Povsed po vremenu tako neprjetno, kakor pri nas. V Zagrebu, Beogradu in Sarajevu so imeli včeraj prijetno lepo vreme in tudi v Dalmaciji se glede vremena ne morejo pritoževati.

Najvišja temperatura je znašala včeraj v Splitu 14, v Skoplju 7, v Ljubljani 6.4, v Zagrebu 4, v Mariboru 2.1, v Beogradu in Sarajevu 2.1 stopinji. Davi je kazal barometer v Ljubljani 773.4, temperatura je znašala 1.4.

Konkurzi in prisilne poravnave v letu 1931. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za leto 1931 sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): Otvoreni konkursi: v dravski banovini 79 (59), v savski banovini 64 (68), v vrbaski banovini 1 (10), v primorski banovini 27 (29), v dravski banovini 46 (63), v zetski banovini

21 (13), v dunavski banovini 115 (104), v moravski banovini 39 (98), v vardskem 59 (72), Beograd, Zemun in Pančevo 30 (61), skupaj 481 (577). Otvorene prisilne poravnave izven konkursa: v dravski banovini 108 (17), v savski banovini 162 (49), v vrbaski banovini 3 (7), v primorski banovini 26 (6), v dravski banovini 69 (10), v zetski banovini 9 (—), v dunavski banovini 261 (46), v moravski banovini 6 (3), v vardskem 17 (4), Beograd, Zemun in Pančevo 33 (19), skupaj 694 (161). Odpravljeni konkursi: v dravski banovini 53 (66), v savski banovini 56 (54), v vrbaski banovini 3 (—), v primorski banovini 23 (19), v dravski banovini 54 (73), v zetski banovini 13 (6), v dunavski banovini 92 (93), v moravski banovini 68 (16), v vardskem 36 (68), Beograd, Zemun in Pančevo 36 (46), skupaj 434 (541). Odpravljeni prisilne poravnave izven konkursa: v dravski banovini 67 (26), v savski banovini 55 (10), v vrbaski banovini 1 (—), v primorski banovini 9 (8), v dravski banovini 25 (5), v zetski banovini 1 (—), v dunavski banovini 124 (11), v moravski banovini 4 (—), v vardskem 5 (1), Beograd, Zemun in Pančevo 12 (6), skupaj 303 (67).

V Splitu se kopijejo. V Dalmaciji imajo že več dni lepo toplo vreme. Povprečna temperatura znaša na soncu v Splitu 24 stopinj, temperatura morja pa 15 stopinj takoj, da se lahko hujde kopijejo. Včeraj se je kopala v Splitu na Baćevicah skupina Beograđanov, ki so se v morju poslavljali od starega leta. Srečni lutje, ki dejali mi, ki moramo požirati ljubljansko maglo in broditi po brozgi.

Tosledite želodčnega raka. V mursko-sobotski bolnici bo tudi dan urila 50-letna vdova Julija Seredi, ki je imela več let želodčnega raka. Rak jo je tako izčrpal, da je tehtala pred smrto samo še 15 kg.

Samoumor pod vlakom. Včeraj popoldne je skočila pod vlak na vicinalni progi Kloštar-Koprivnica blizu postaje Virje 18. t. m. tečaj za mizarsko luženje v Radečah. Ta tečaj je namenjen mizarskim mojstrrom in pomočnikom, radečkega, laškega, trboveljskega in sevnjškega okoliša. Opozuramo interensem, ki bi želieli kako popravilo polomljenih kovinarskih predmetov strojnih delov in podobno, da se ti predmeti v tečaju brezplačno zvarijo. Treba je povrniti le efektivne stroške, za varilni material. Predmeti se morajo na odgovornost interesa dostaviti, na dan zaključka tečaja pa zopet prevzeti.

Zaradi enega dinarja dva mrtvi. V vasi Dubravi blizu Splita sta se sprla kmetata Stanko Lukinovič in Mijo Juginovič zaradi enega dinarja razlike v ceni vina. Prisipu je sledil pretep v slednjem je Juginovič ustrelil Lukinoviča, njegovega brata pa težko ranil v trebuh tako, da bo najbrže tudi ob umri. Bratoma Lukinovič je prisisko na pomoč prijatelj Marin Juginovič, ki ga je drugi Juginovič brat z nožem zabodal v erci, tako da je obležal mrtve.

Foto - sport zadovoljil vsakogar s kamero. kupljeno pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9. Ceniki brezplačno.

Iz Ljubljane

Iz opozorilo občinstvu. Prireditveni odbor dobrodelne akademije prosi cenjeno občinstvo, ki se udeleži današnjega koncerta, naj pride na koncert največje do 19.45, ker bo Glasbena Matica svoj koncert oddajala tudi po radiu in se mora zato priti akademija točno ob 20!

Iz nocojšnja dobrodelno prireditve na korist pomočne akcije vlažna v Ljubljani. tako veliko zanimanje, kakor ga plemeniti namen prireditve tudi zasluži. Gledate sporeda pričomljivano: Začetek točno ob 8. uri. Prosimo p. n. občinstvo, naj bo malo pred 8. uro na svojih mestih. Največje začne operni orkester, ki je pomnožen s člani Orkestralnega društva Glasbene Matice in konzervatoristi pod vodstvom dr. Švare. Zaigral nam bo Webrovo uverturo k operi »Carostrele«, nato je prva izvedba Ostreve »Male suitek za orkester in pa Lajčovičev »Capriccio«. Za tem nastopi ga Zata Gjungjanec, naša odlična primačiona in zapoje Forsterjevo arto iz »Gorenjskega slavščake ter tri narodne v vpeči« g. Štritofa, ki spremlja umetno na klavirju. V tretjem oddelku koncerta se izvaja prvič Sattnerjeva kantanta za soli zbor in orkester v kripti sv. Cilicije. Temorski solo poje operni pevec g. Gostič. Zborovski pa izvaja pevski zbor Glasbene Matice, ki zapoje nato pet slovenskih a capella zborov in dve narodni. To za radio prenos. Koncert konča pred pol 10. ur. Občinstvo prosimo, da ne odide, temveč da se začasno umakne v stranske prostore dvorane, kjer je pripravljen bogat, pa tudi zelo cenen bufet. Ko začne zabavni del, je tudi tu oskrbljeno z sporedno.

Iz Občini zbor Ljubljanskega Sokola. Uspešno zaključeno leto dela in napredka — Društvo pred važnimi odločitvami

znesek, za nabranji denar pa bo gremij kupil najpotrebenjsa živila, tako moore, mast, sladkor, krompir itd. Gremij se bo obrnil se na vsa nasa karitativna in humanitarna društva ter na socijalno politični urad mestne občine glede podatkov za razdelitev živil najpotrebenjsim. Ko prejme tozadne elaborate, bo gremij začel živil razdeljevati. S pomočno akcijo bo gremij pridel najbrž ze prihodnji teden.

Iz Ogromnega navala na socijalni politični urad mestnega magistrata.

znamenit. I. namestnika staroste SKJ br. Gangla, starosta Sokola I. br. ing. Bevca, starosta Sokola II. br. dr. Milana Šubicu in podstarosta ruskega odeceta br. Pečnikova, nato je pa v globoko utemeljenem govoru razpravljati o delovanju društva v minulem letu ter se zahvalil za veliko udeležbo, pri tem pa pripomil, da je tako velika udeležba za ljubljanske razmere sicer prav lepa, vendar bi bilo pa pričakovati še večja zanimanja, ker je na dnevnem redu pereče vprašanje prepotrebne adaptacije društvenih prostorov. Dosedanja praksa upravljanja stavbene fonda naj bi se izpremenili v toliko, da bi se ta fond lahko načel za nameravano adaptacijo, kar je občni zbor po stvari debati odboru tudi naročil, da naj zadevo prouči in preskrbi vse načrte, proračune in druge priprave za te adaptacije, nato naj pa sklice izredni občni zbor, ki se bo pečal izključno le s tem večjim vprašanjem.

Podrobnosti društvenega delovanja in tem vprašanju so razvidne iz tiskanega letnika, ki bo tudi dan razdeljeno vsej občini.

Iz Smučanje na rimskem zidu nam jasno dokazuje triumfalen razmah zimskega belega sporta v Ljubljani. Rimski zid je ena največjih naših znamenitosti in tista bronasta plošča, ki je viziščana v sever ob njem v Gorupovi ulici, ni kar tako.

Zid je precej širok in se zložno znašča proti dvorišču tehnične sredine.

Ker je boj po njem preprečen, kar je po tem pa pričakovati, da je zato velika udeležba za ljubljanske razmere sicer prav lepa, vendar bi bilo pa pričakovati še večja zanimanja, ker je na dnevnem redu pereče vprašanje prepotrebne adaptacije društvenih prostorov. Dosedanja praksa upravljanja stavbene fonda naj bi se izpremenili v toliko, da bi se ta fond lahko načel za nameravano adaptacijo, kar je občni zbor po stvari debati odboru tudi naročil, da naj zadevo prouči in preskrbi vse načrte, proračune in druge priprave za te adaptacije, nato naj pa sklice izredni občni zbor, ki se bo pečal izključno le s tem večjim vprašanjem.

Podrobnosti društvenega delovanja in tem vprašanju so razvidne iz tiskanega letnika, ki bo tudi dan razdeljeno vsej občini.

Iz Regulacija dela pri Gradačici na dnevnem rednu. Dosedanje so regulirali.

Mali graben klijub zimi in slabemu vremenu, dela so do polovice končana. Ob Gradačico plieto iz vrbovja nekakšne 40 metrov dolge vrvi, s katerimi bodo utrili obrežja v strugi, to je v vodi. Takšne obrežne stene je treba napraviti pozimi, ko je les mrtev, da potem ne poganjajo v vodi.

Pletene obrežne stene bodo bili od nowega mostu navzgor proti Koleziji. Obrežja so bila pod obrasla z jelševjem in vrbovjem. Grmovje ter drevesa so podeli, da bodo lahko zravnati bregove.

Iz Prvič na slovenskem odu se upravi v soboto 16. in v nedeljo 17. januarja na Sentjakobskem odu izvrstna veseloigra »Zadeva Kaisera«, ki je polna krasne situacije in besedilne komike. Po vseh velikih odtiri se je igrala ta veseloigra z velikim uspehom. Delo je zrežiral g. Milan Košak. Sodelujejo pa dame Baranova, Bučarjeva, Puschnerjeva in Grumova ter gg. Lavrič, Kunc, Škerlj, Petrovič, Moser, Juvan in Zalaznik. Ktorji ljudi dobro veseloigra ter se hote izvrstno zabavati, naj poseti predstavo. Vesopnice se dobe v »Trovini g. Petra Šterka načel na Starem trgu.«

Iz Razglas načela za veseloigro. Hite in oglejte si se Vi to prekrasno velede!

V glavni vlogi

Občni zbor Ljubljanskega Sokola
Uspešno zaključeno leto dela in napredka — Društvo pred važnimi odločitvami

svojem tako častnem jubileju pokaže čim največje uspehe. Gimnotno stanje društva je v minulem letu zadovoljivo napredovalo in upanje je, da bo tudi vprašanje adaptacij društvenih prostorov rešeno brez občutnih žrtv.

Po poročilu funkcionarjev so bile vse, katerimi so zborovali soglasno izbrali staro upravo z malimi izpremembami,

da jo predlože župni upravi v odobrenje. Sprejeta je bila naslednja lista: starosta: Kajzelj Bogumil, I. podstarosta: dr. Kanare Fran, II. podstarosta: ing. Poženel Albert, načelnik: ing. Pehani Gojmir, I. podnačelnik: ing. Kaučič Kajetan, II. podnačelnik: Šaunilj Tomaž, načelnica: Kuhar Ada, I. podnačelnica: Boltvarz Silva, II. podnačelnica: Barl Hermina, predsednik prosvetnega odbora: Marko Vinktor, tajnik: Ahčin France, blagajnik:

Čudodelni zdravnik

je naslov našega novega romana, ki zavzame v seriji zanimivih, splošno priljubljenih „Narodovih“ romanov posebno odlično mesto. Priobčevati ga začnemo poju-trišnjem

Polk rdečih huzarjev

V Moskvi imajo poseben polk, ki mu je glavna naloga stražiti diktatorja Stalina

Tri tisoč jih je. Vsi so krepki, zdravi dečki, dobro rejeni in samozavestni. En bataljon tega polka, obstoječ večinoma iz Gruzinov, je Stalinova telesna straža in prebiva v posebnih vojašnicah na drugem dvorišču Kremlja. Vsi so dobro oblečeni in rdeči huzarji jim pravijo zato, ker imajo na prsih in rokavih druge »porte«, prepasani so z rdečim pasom in opremata nihovih konj je rdeča. Ti vojaki uživajo polno zaščito rdečega carja, lahko si marsikaj dovolijo in ne mine dan, da bi ne prišla na tega ali onega rdečega pretorijanca pritožba, da je kje razgrajal. Pritožujejo se pa seveda v prvi vrsti sovjetski dost-janveniki in častniki rdeče armade, kateri drugi nimajo potrebnega poguma.

Častnikov rdeči huzarji nimajo, temveč samo poveljniko poedinih oddelkov, ki se mesečno menjavajo. Glavni poveljnik je Stalinov ljubljeneč. Njegov nečak Nikita Stalin, sin mlajšega diktatorjevega bratranca. Polk rdečih huzarjev prebiva stalno v Moskvi. Stalinova telesna straža kot tako v samem Kremlju, drugi oddelki pa v bližnji okolini Kremlja. Tehnika njihove opreme je popolna, polk ima celo oddelek za bombe in strupene pline ter posebni odred vojaških letalcev. Glavni kader pa tvori konjenica s kolono oklopnih avtomobilov. Čim se pojavi Stalin kje zunaj, napravi konjenica z oklopнимi avtomobili barjero, da se mu nihče ne more približati.

Rdeči huzarji imajo v prvi vrsti našo straži Stalinu, rabijo jih pa »udi za kazenske ekspedicije, zlasti proti bogatim kmetom (kulakom). Disciplina je zelo stroga in vsaka nepokorščina ali najmanjši sum, da simpatizira vojak s protirevolucionarji, zadostuje za smrtno kazeno. Na drugi strani so pa deležni rdeči huzarji mnogih uglednosti, ki jih drugi vojaki rdeče armade nimajo. Tako dobivajo marsikaj, kar se sicer pristeve med buržuažne potrebuščine. Ti vojaki imajo toaletno milo, britve, toplo perilo in celo po 6 žepnih robcev dobe vsak mesec. Kuhinjo imajo ločeno, hrano dobivajo dobro in vsak voják ima pravico do svoje posledje, plačo pa dobiva dvojno. Mnogi rdeči huzarji postanejo poveljniki kaz-

Cigan pri vojakih.
Cigan stoji pri rapportu, ker je osušen, da je ukral edejo.
— Ti torej trdiš, da odeje nisi ukral? — ga vpraša poveljnik. — Ali bi mogel priseti, da je res te nisi ukral?
Cigan dregne pod rebra svojega seda in mu zašepeva:
— Čuj, ali veš, koliko se dobi za tatino v koliko za krivo prisego?

Prometni zavod za premog d. d.

Ljubljana, Miklošiceva c. 15/I.

PRODAJA po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premog Kovaški premog vseh vrst
Koks (tovarniški, plavzarski in puški)
Brikete

NAROČAJTE SLOVENSKI NAPOD MESĘNA NAROČNINA DIN 12-

Burno življenje lepe Italijanke

V javno prenočišče najsromašnejših v Catanijski je bila sprejet nedavno 70-letna Grazia Longo, ki se je bila nevarno opekla. Prepeljali so jo bolnico, kjer je kmalu umrla. Italijanski listi so zabeležili njen smrt, toda to kratko poročilo zaslubi komentari, kajti nesrečna starka, umrla v najhujši čedi, je imela za seboj romantično življenje polno pustolovščin.

Grazia Longo je bila rojena na Siciliji v Aci Sant'Antonio in bila je čudovito lepa. Kot 15-letno dekle jo je ugrabil mlad angleški milijonar, ki se je bil v njo do ušes zaljubil. Obslu je jo je gostovanju v dragulji ter odpeljal v London, kjer je kmalu postala velika dama. Neke noči je baje po plesu prigrala dva milijona frankov. Potem se je preselila v Pariz, kjer je odslovila svojega Angleza in odpotovala z mladim nabobom v Indijo. Nabob jo je pa kmalu zapatil v bedi, ker je bil pripravljen ves denar. V Indiji se je zaljubil v njo neki Italijan iz Kalabrije in se hotel z njo poročiti. Mož je imel poštevne namene, pa je kmalu umrl in Grazia se je hotela vrniti v domovino. Pamlik, ki je peljal v Italijo, se pa potopil. Grazia je resila golo življenje in prišla je na Holandsko, kjer je dobila službo. Ko si je prihranila nekaj denarja, se je vrnila domov, toda njen zvezda je bila že zatonila. Pred meseci je bila siromašna kot cerkvena miš sprejeta v sirotišnico.

Ljubezen Luize Koburske

Soproga vojvode Filipa Koburškega, hčerka belgijskega kralja Leopolda in sestra avstrijske prestolonaslednice Štefanije Luisa je imela ljubavno razmerje z nadporočnikom Matačičem - Keglevičem. Hotela se je dati ločiti in se poročiti z njim. Njen mož je pa dal zapreti v umobolnico saskega zdravnika dr. Piersona, a Matačič, ki se je pisal Mattachich, je bil obsojen na pritisk avstrijskega dvora in generalite pred vojaškim sodiščem zaradi dozdevnega ponarejanja menic na 6 let ječe, seveda po krivem. Cez štiri leta je bil pomilovan, Luisa so pa držali v umobolnici celih 6 let. Potem so jo prepeljali na lečenje v kopališče Elster in jo skrbno stražili, vendar jo je pa Matačič odpeljal. Pri tem mu je pomagal dunajski krčmar Waitzer, ki je navezel z Luizo stike s pomočjo natakarjev, uslužbenikov v elstorskem hotelu. Pisatelj Felix Salten, ki je zagovarjal pred javnostjo Matačiča, ko so ga bili vsi znanci in celo svojci zapustili, pričoveduje, kako je nadporočnik odpeljal svojo ljubico.

Spanje nastane na ta način, da po edini deli organizma odnosno organi nekako omedile. Človek začuti v vekah neko čudno težo, začne zdehati, glava postane težka in nobeno delo mu ne diši. Proti temu se lahko človek rekaj časa bori in preganja spanec, dolgo se mu pa ne more upirati. Pozornost vedno bolj peša, človek se ne more csredotočiti, sposobnost dojemanja pada,

IZJAVA.

Podpisani nisem plačnik za izgolove, ki jih napravi od mene ločena žena Jožeta Kristan na moje ime.

Drago Kristan.

SPALNICE

Števno 10, jesenovo in favorjevo po zelo nizki ceni prodam. Naslov v upravi Slovenskega Narodca.

KRUSNO MOKO

vseh vrst, vedno svežo, ter koruzne izdelke nudi valjčni mlin Ivan Kuralt, Domžale. Zahtevajte cenik in vzorce.

569

POSESTVO

epo arondirano, ca. 15 oralov, z lepo zdano hišo in gospodarskim poslopjem tik ob cerkvi in šoli, eno uro od postaje Slov. Bistrica (mesto) naprodaj za 65.000 Din. Plač se lahko tudi s hranilno knjižico. Pojasnila daje Ivan Žuraj, esna industrija, Slovenska Bistrica.

568

Modroče

otomane, divane, fotelje in vse tapetinske izdelke vam nudi najcenejše

IGNACIJ NAROBE

Ljubljana, Gospodovska cesta

št 16 (pri Levu) 114/L

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo zaloge v solnčnikov ter sprahjalnih palic. Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Klavirji!

pianini

Kupujte na obroke

od Din 400.-

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Högl, Stingl original, ki so nesporno najboljši! (Lahka, precizna mehanika.) Prodaja jih izključno te sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice

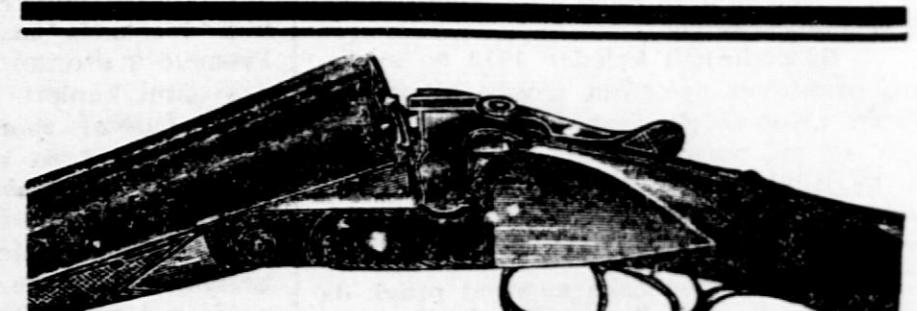
Alfonz Breznik

Aleksandrova cesta št. 7 (vogal Beethovne ulice)

Najcenejše vezenje perila, zaves, monogramov pri

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana
(POLEG HOTELA STRUKELJ)

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje. — Na izbiro krasno predtiskani prtiči po izredno nizkih cenah.

Lovske puške, floberke, browning pištole, lovski in ribiške potrebskine

F. K. KAISER, puškar
LJUBLJANA, Kongresni trg 9

MARKO ROSNER
Zaloga manufaktur. blaga
MARIBOR
Slovenska ul. 13 Telefon 61.2232
Samo na debelo!

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakvrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, ekskompt in inkaso menic ter nakažila v tu in inozemstvo safe - depozita ltd. ltd. ltd.

Brzojavke: Kredit, Ljubljana. — Telefon

č. 2010 2457. 2548 Interurban 2706. 2806

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
LJUBLJANA. Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopu)